

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 87. Джерсі Сіті, Н. Дж., четвер, 15-го квітня, 1937.

VOL. XLV. No. 87. Jersey City, N. J., Thursday, April 15, 1937. THREE CENTS

РУЗВЕЛТ УСЕ ЩЕ ЗА РЕФОРМУ СУДУ

ВАШИНГТОН. — Не зважаючи на те, що найвищий суд признав конституційним закон Вагнера про робітничі відносини, президент Рузвелт дав своїм прихильникам до зрозуміння, що він вважає свій прохильний реформістський суд все ще за кінцево потрібний, і приказав їм добиватися його ухвалення. Він каже, що рішення найвищого суду ще не забезпечує закону Вагнера перед можливістю признання його неконституційним в інших точках.

Газетарі кажуть, що президент проявляє багато більше компромісовості та що він есентуально погодиться на певні поважні модифікації свого першого плану.

Тимчасом Джеймс Парлі, президент краєвого комітету Демократичної Партії, заявив під час своєї промови на так званій бенкеті Дня Джеферсона в Філадельфії, що рішення найвищого суду в справі конституційності закону Вагнера не змінює першості планів президента та що Демократична Партія йде далі за ухвалення Рузвелтового плану реформи федерального судництва. Парлі додав, що прихильники цього плану мають голосів таку реформу переперти та що опозиція дуже слаба. Він критикував довге слідство судейського комітету сенату над цим проектом, називаючи його обструкцією.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЗА СТАБІЛІЗАЦІЮ ПРОМИСЛУ.

ВАШИНГТОН. — На заклики департаменту праці відбудеться в наступний вівторок конференція представників федерального уряду, промислу і робітничих юній для обговорення засобів усталення промислового руху в країні. Між запрошеними учасниками є Грін, президент Федерації Праці, та Луїс, президент Комітету для Промислової Організації. Краєва Рада Робітничих Відносин каже, що вона вже дістала заяви від багатьох підприємств, що вони готові поступати згідно з законом Вагнера, котрий найвищий суд Злучених Держав недавно признав конституційним.

ГЕПБЕРН ОРГАНІЗУЄ ЩЕ БІЛЬШЕ ПОЛІЦІЇ НА СТРАЙК.

ТОРОНТО. — Прем'єр Онтаріо Гепберн зорганізував додатковий відділ поліції з 200 констаблів для служби в Ошаві, де ведеться страйк автомобільних робітників проти Генеральної Моторної Корпорації. Крім цього Гепберн попросив доміняльний уряд Канади дати йому допомогу на випадок потреби. В своїй записці прем'єр говорить про червону небезпеку.

РОБІТНИЧА ЮНІЯ ПОКИДАЄ ФЕДЕРАЦІЮ ПРАЦІ.

ПІТТСБґ (Па.). — Конвенція алюмінієвих робітників, що має коло 12,000 членів, зірвала звязки з Американською Федерацією Праці і приступила до Комітету для Промислової Організації.

Конвенція проголосила компанію за юнізацію всього промислу. Делегати на конвенцію критикували способи організації робітників за засадою Праці, якої держитися Американська Федерація Праці, бо вона викидає америкот.

ЗА СПІЛЬНУ АКЦІЮ ЦЕРКВИ І ЮНІЇ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

НЬО ЙОРК. — У галі Гіподому відбулося віче так званого Американського Союзу проти Комунізму. На віче з'явилися коло 4,000 осіб, виповняючи сали на дві третини. Промовляв Алфред Сміт, колишній кандидат Демократичної Партії на уряд президента Злучених Держав, а потім протидія Рузвелта при останніх виборах; о. Едвард Керен, основний Союзу; та Метью Вол, заступник президента Американської Федерації Праці.

Бесідники говорили про потребу зєднання сил церкви і робітничих юній для боротьби проти комунізму.

ФОРД ЗМІНЯЄ СТАНОВИЩЕ.

ДІТРОЙТ. — Вернувшись до своєї літньої палати в Джорджі та дізнавшись про рішення найвищого суду в користь закону Вагнера, Генрі Форд відразу змінив своє становище в справі організації робітників. Він каже, що робітникам у його фабриках вільно приступати до такої юнії, якої вони хочуть. Але, каже він, я певно не приступив би до ніякої юнії, бо хто хоче працювати, той тратить свободу і мусить комусь платити вкладки.

ПРОТИ СПІШНОГО ПОДРУЖЖЯ.

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — Стейтова легіслатура ухвалила проект закону Джейн Тод проти шлюбних подружж. На основі цього закону між шлюбними подружж на подружжя й самим закінченням подружжя має пройти принаймні 72 години часу.

ЯПОНІЯ ПЕРЕПРОШУЄ ЗА ВИПАДОК У КІЛОНґУ.

Щойно тепер, себто близько по році, Японія висловила офіційне перепрошення на адресу Англії за випадок, що стався в Кілонґу, на японському острові Формоза, в якому японська поліція побила трьох британських моряків і образила одного офіцера. Проволоку японський уряд виправдував, докладаючи дохідними, однак більш правдоподібно, що проголошала малополітичний підклад. Перепрошення, в яких сказано, що японські власті дістали гострі інструкції, щоби подібні випадки не повторилися, викликали в Англії добре враження.

ВІДСИДЖУВАВ КАРУ В ВІЗНИЦІ ЗА ДРУГОГО.

На постерунок поліції в Рогобертві Олександр Овєнянко, засуджений адміністрацією на три дні арешту. Він заявив, що бажає відсидіти кару. Овєнянко замкнув в келії. Тимчасом один з поліцаїв, що сповідав службу в арешті, ствердив, що сидить не Овєнянко, а якийсь Юзеф Павлік. Виявилося, що справжній Овєнянко не хотів сидіти в арешті, отже винайшов безробітного Павліка, що згодився за 5 злотих відтермінувати за нього триденний арешт. Тепер обох арештували.

ПАЛЯТЬ КАВУ.

У бразильській провінції Сан Паулю палять продукції днями і ночами величезні запаси кави, якої не хотять пускати в продаж, щоб не обнищувати ціни. В одній об'єднаній по 100 тисяч мішків кави. Бразилія має надію, що до кількох місяців позбудеться цілого надміру запасу кави.

БУВШИЙ ПОСІЛ ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА КРАДІЖ.

В Тарнові відбувся судовий процес проти поштового контора і бувшого союзового посла Ігната Старжика. Його потянули до судової відповідальності за викрадення грошей з листів, які приходили з Америки до кривих і знайомих. Крім того Старжик відповідав за девізові проступки. Свідки підтвердили винуватеність, якого й засудили на чотири роки в'язниці і втрату громадянських прав впродовж 6 літ.

ПЕРЕД ВІНЧАНИМ УТІК З ГРИШМИ.

В одного варшавського робітника мало відбутися вінчання Шмюла Вернера з Сурою К. донькою заможного купця. Коли наречені з гостями знайшлися в мешканні робітника, молодий заявив, що доки не дістане половини умовленого віна, не приступить до вінчання. Тоді родичі нареченої дали йому 8,000 зл. Пів молодий заявив з радісним обличчям, що тепер уже ніщо не стоїть на перешкоді. Але за хвилину він сказав, що мусить вийти. Чекали на нього терпеливо і врешті показалися дверима. Окрадений тест передав справу прокуратурі.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД ДІТНИ НА МАТР.

Домінік Санджорджіо, 14-літній син італійського іммігранта в Нью Йорку, зажадав від матері 10 центів на фільмовий театр. Як мати не дала, він добув револьвер і загрозив, що її застрелить. Його дві сестри вибігли з криком на вулицю шукати поліцію, а його 22-літній брат кинувся до хлопця й притиснув його до себе так, що цей не міг до нікого стріляти. Покинули сестрами поліцей заарештував хлопця і лівів на шаблю поліції, де він признався, що без відома родини купив собі револьвер на свято Четвертого Липня.

Д'АННУНЦІО МАЄ НАМІР ПОМЕРТИ НЕПРИРОДНОЮ СМЕРТЮ.

У Римі сенсацією дня є лист, що його переслав д'Аннуціо, славний сучасний італійський письменник на руки генерального секретаря партії фашистів. У цьому листі д'Аннуціо пише: «Погорджу смерть між двома просторами і маю намір випробувати на собі свій власний винахід, що мене від такої необхідної смерті охоронить». У Римі гадають, що д'Аннуціо, який зачав уже восьмий хрестик, має намір поповнити самотужку, як тільки відлуче, що наближається смерть. У тій цілі він зануриться в ванну, повну винайденої ним субстанції. Ця субстанція викликає негайну смерть дената й щонайвище до 5 хвилин розложити його тіло. — Можливо, що це тільки фантазія старого д'Аннуціо!

100 МСТ У ПОЛЬЩІ ЗАМИКАЮТЬ БУДЖЕТ ПОРАЖЕННЯ ДЕФИЦИТОМ.

У зв'язку з замкненням бюджетових рахунків самоуправління, що 100 мст у Польщі замикають свій бюджет поразкою дефіцитом. Усі самоуправні в Польщі минулого року видали коло 140 мліонів злотих на інвестиції, в тому 75 мліонів з Фонду Праці, а решту з власних доходів. Цього року треба чекати з докредитів Фонду Праці і тому нема надії на більш інвестиційні роботи.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД.

В селі Княжівське, пов. Долина, три озброєні грабники добулися вночі до мешканця Мих. Пасічника і зажадали, щоб видав усі гроші. У застрашеного Пасічника забрали 150 зл. і втекли в напрямі гостинця Рожнів-Пегинсько. Зустрівши по дорозі солітира гр. Тирова, осліпили його ліхтарками і стріляли з крика, не ціляючись. По дорозі підпалили також будинок Сандера Нусбаума. Справу занялася поліція.

ЩЕ ОДИН СТОЛІТНІЙ, АЛЕ ЖИВИЙ І ЗДОРОВИЙ.

105-літній полшук Гринь Каранда взяв участь в весіллі свого дядька в Карандовічак. Каранда здорово держиться!

ПОМЕР НАЙБІЛЬШИЙ МАДЯРСЬКИЙ МУЗИК.

Дня 12-го березня ц. р. помер у Будапешті на 80-му році життя один з найславніших віртуозів світу, скрипак Евген Губай, найбільший сучасний композитор і музик мадрів.

В 1886-му р. він став професором, описав директором мадьярської музичної консерваторії в Будапешті, де виховав багатьох скрипаків, що стали славні в Європі. Залишив він 150 творів, основаних головною на мадьярських народних мотивах, та 8 опер, з яких одну — «Гарфник з Кремля» — грали на понад 100 оперних сценах цілого світу. Самостійно творив Губая була симфонічна поема «Анна Кареніна».

ДАВАЙ ДОБРУ НОТУ, АБО КУЛЯ В ЛОБ!

«Ізвестія» повідомляють, що в селі Загідово, калінійської округи, учень 7-мої класи, Агеєнко, застрелив на очах своїх товаришів учителя мусковської мови, Пешононову, за те, що вона заміняла його на другий рік у тій самій класі. «Ізвестія» пояснюють, що виховна праця школи, як і організація була зовсім занедбана, що довело до таких фатальних вислідів. Ведуть слідство в справі вбивства.

НАЧАЛЬНИК ВІЗНИЦ БРАВ ВІД ВІЗНІВ ГРОШІ.

Окружний суд у Влоцлавку розглядає справу бувшого начальника в'язниці в Липні, Киріла Дембінського, що позичив собі від одного із в'язнів усі його ощадності в сумі 238 зл., вкладаючи до актів в'язень зі своїх підписом. В'язень, перенесений до в'язниці у Влоцлавку, почав домагатися звороту своїх грошей, але Дембінський збув його на чиз. Суд засудив його на рік в'язниці і 4 роки позбавлення прав.

РАЗ ЖЕБРАК, РАЗ ЖЕБРАЧКА.

В часі поліційної облави у Варшаві жидебрака Молька Тильбора. Коли завели його до купелі, зробили незвичайне відкриття, яке завадало поліційній владі клопоту. Не знали, чи застиг його до жидебрака чи жидебрака до жидебрака. Далише ствердили, що Тильбор чи Тильборова вів подвійне життя. Одного дня жидебрак Молька Тильбор рішив, до якого полу його зарахувати.

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД НА МОЛОЧАРЯ.

Дня 11. березня ц. р. ввечером напали бандити коло села Жовтанець на молочаря Матіюса Федя Вихопна, що вертався з Ременова до присілка Вихопна з виплатою. Чотири бандити бігли його сокирою по голові і ножем у плечі, але сполошені кимось утекли, не зрабувавши нічого. Тепер молочар виходить по волі до здоров'я. Взагалі в Жовтанцях і околиці люди є стероризовані бандитами, хоча не роблять і пильнують свого добробуту, а ватаги майже що дня бувають ватаги грабунки і побой.

НОВИЙ ЗАГОВІР ПРОТИ СТАЛІНА

МОСКВА. — 3 Москви повідомляють, що 20 березня ц. р. ГПУ натрапило на сліди широко розгалуженого заговору офіцерів лєнінградської та київської округи проти Сталіна, Кагановича і Єжова. Переведено численні арештування. Виявилось, що в заговорі є замішані теж офіцери чорноморської та балтійської флотії. Дня 24 березня відбулася в Москві велика нарада офіцерів генерального штабу, в якій крім Ворошилова і Єгорова взяли участь командири Бородинської і Єгорової округи. Під час наради дебатовано головну над політичними настроями армії. Ворошилов і Єгоров дуже гостро критикували Корка за те, що він допустив до організування заговору, та за те, що серед молодших віком офіцерів поширили настрої, прихильні для троцькізму.

„ПРАВДА“ ПРОТИ „КРАСНОЇ ЗВЕЗДИ“.

МОСКВА. — Загальну увагу звернула в Москві стаття, поміщена в «Правді», яка в дуже гострій формі критикує військовий часопис «Красную Звезду». «Правда» пише, що не впрост важко подумати, щоб «Красная Звезда» не помістила ні слова згадки про паризьку комуни в день її роковин, що припадає 18 березня. Всі інші союські часописи, пише «Правда», помістили широкі згадки про це. «Правда» підозрює, що редактори «Красної Звезди» зробили це навмисно. Покищо «Красная Звезда» не відповіла на це питання. Загально сподіваються, що це тільки початок розколу. Беручи під увагу факт, що в Совегах вся преса є під гострою контролею уряду, сварка між обома часописами фактично означає сварку між політичними властями і військовими.

ПОЛЬСЬКІ БЕЗРОБІТНІ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

ВАРШАВА. — Польський часопис «Гонець Варшавський» пише: «Центральні влади Фонду Праці видали укази до Заверця інспектора Горичи, який має організувати акцію переселення безробітних робітників і ремісників на східні креси. Тепер акція переселення безробітних із Заверця входить на реальний шлях. Цими днями покинули Заверець кілька десятків безробітних і відіхали до Берестя над Бугом. За кілька днів ці робітники мотнуть спромудити до Берестя свої родини. Як нас інформують, планується висилку з Заверця на східні креси 1,000 осіб».

БОЛДВИН ЗА КОРОТШІ ГОДИНИ ПРАЦІ.

ЛОНДОН. — Англійському прем'єрові Болдвину, який незабаром уступить в політичного життя, англійські промислові справи прийняли. На ньому Болдвин вголосив промову, в якій сказав, що обов'язком промисловців є поводити економічне життя нації в той спосіб, щоб за всяку ціну вкоротити для робітника години праці, не зменшуючи очевидно його зарплати. Що це можна зробити, Болдвин нагадував часи зперед 50 літ, коли то він перший раз став до активної праці в промислі; тоді робітники працювали і по 72 години на тиждень. Тепер працюють 44 до 48. Та беручи під увагу розвій техніки, то й це забагато. Працюючи напружено вісім годин на день, робітник дуже часто стає нервовою руйною і через те робиться непродуктивним, а навіть шкідливим для громади. Нервовість людей, що повстає внаслідок перепацювання, є нині головним питанням ніж навіть питання зарплати, говорив Болдвин.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

МАДРИД. — В університетській дільниці продовжались завзяті бої, але, як признає сам штаб червоних, без більших успіхів. Революціонери оборонялися незвичайно хоробро.

САЛІЯМАНКА. — Революційні офіцери заявили, що оферива червоних, що її проваджено в останніх тижнях, фактично закінчилася великою побідой для революціонерів. Ген. Франко давно хотів заманити червоні війська до четвертого бою в полі. І ось на це червоні злякомілись. У висліді вони мають біля 12,000 убитих, крім того потерпіли великі втрати в зброї й амуніції.

БІЛЬБАО. — Внаслідок облоги революціонерів у місті повстав великий голод. Люди їдять псів і котів. Курка риняється ціні пшениці доларів. Люди дістають харчеві порції, але такі малі, що конають з голоду.

до односельчан з Голиня, по-
віт Калуш, підписав Михайло
Багранівський, 608 E. 16th St.,

